

Van: Karin Wolters
Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 22bb5878
Ons kenmerk: M2209-4729 - 22bo005935

Onderwerp: Waar kunnen werknemers uit
andere landen in Rotterdam terecht wanneer zij
leven in erbarmelijke omst

Datum: B&W 18 oktober 2022

Aan de gemeenteraad

Op 15 september 2022 stelde I. Elfilali (Volt Rotterdam) ons schriftelijke vragen over Waar kunnen werknemers uit andere landen in Rotterdam terecht wanneer zij leven in erbarmelijke omstandigheden?

Inleidend wordt gesteld:

"Verschillende Rotterdamse media berichtten vorige week over een Litouws gezin dat in erbarmelijke omstandigheden leeft in Bloemhof.12 Het huis waar zij leven heeft schimmel in de muren, er is stank, lekkage, smerige trapbekleding en er is geen koelkast. Deze omstandigheden hebben direct invloed op de gezondheid van de bewoners. Een onmenselijke situatie, wat niet mag voorkomen in onze stad. Werknemers uit andere landen moeten zich juist welkom voelen in onze stad, zeker in een tijd waarin het aantal vacatures tot een recordhoogte is gestegen. Bij navraag door onze fractie blijkt deze situatie niet op zichzelf te staan. De fractie van Volt vindt het belangrijk dat ook werknemers uit andere landen kunnen wonen in een fatsoenlijke en goed onderhouden woning en dat zij weten waar ze terecht kunnen wanneer dit niet het geval is."

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Waar in de gemeentelijke organisatie kunnen werknemers uit andere landen in Rotterdam terecht voor meldingen, advies en bemiddeling wanneer zij in onze stad onder erbarmelijke omstandigheden moeten wonen en/of leven?

Antwoord:

Alle inwoners van Rotterdam, dus ook nieuwkomers uit andere landen, kunnen bij de gemeentelijke loketten van de gemeente Rotterdam terecht voor informatie, een melding, vraag of klacht. Nieuw in Rotterdam | Rotterdam.nl is een pagina van de gemeente waar (gezins-)migranten praktische informatie kunnen vinden over wonen, werken, belastingen en inschrijving in Rotterdam.

Daarnaast is er een programma genaamd Nieuw in Rotterdam dat voorlichting en praktische hulp biedt aan inburgering plichtige gezinsmigranten. Overige migranten kunnen hier ook aankloppen voor hulp. Ook kunnen nieuwkomers terecht bij het Rotterdam Expat Centre. En via 14010 kunnen mensen een afspraak maken bij één van de veertien Vraagwijzers, het gratis loket van de gemeente.

Uit ervaring blijkt, dat (internationale) inwoners de gemeentelijke loketten echter niet altijd weten te vinden, zoals ook het genoemde voorbeeld van een Litouws gezin laat zien. Ook is het zo, dat niet voor iedereen dezelfde rechten en plichten gelden. Zo krijgen inburgering plichtige migranten onder de nieuwe wet Inburgering (ingegaan op 1 januari 2022) begeleiding van de gemeente op hun inburgeringsproces, waaronder ook een (verplichte) module valt die specifiek gaat over arbeidsmarktparticipatie en de daarbij behorende rechten en plichten.

Voor (arbeids)migranten uit EU-lidstaten, zoals Litouwers, geldt dat zij niet inburgering plichtig zijn. Om deze doelgroep te bereiken heeft het college van B&W daarom een integraal actieprogramma 'Werken aan een menswaardig bestaan, EU-arbeidsmigranten 2021-2025' opgestart. In de vier geprioriteerde wijken waar de meeste EU-arbeidsmigranten wonen volgens de gemeentelijke Basis Registratie Personen (BRP) zet Rotterdam een zichtbare en proactieve aanpak op. Dit zijn Carnisse, Tarwewijk en Oud-Charlois in gebied Charlois, en Oud-Mathenesse in gebied Delfshaven.

Zo worden sinds 2021 zowel in Rotterdam West als Zuid wekelijks spreekuren georganiseerd voor EU-arbeidsmigranten. Het Infopunt EU-arbeidsmigranten aan de Pleinweg 202, op de kruising tussen Carnisse, Tarwewijk en Oud-Charlois, houdt iedere maandag van 16.00 uur tot 19.00 uur spreekuur. In Oud-Mathenesse aan de Bulgaarsestraat 4 is er iedere woensdag een spreekuur van 17.00 uur tot 19.00 uur. De tijden van deze vrije inloophmomenten zijn bewust gekozen zodat EU-arbeidsmigranten, ook als zij overdag aan het werk zijn, een beroep op de dienstverlening kunnen doen.

Iedere huurder die vragen heeft over zijn huurcontract kan zich wenden tot het infopunt Goed huren en verhuren. Dit geldt dus ook voor EU-(arbeids)migranten. Huurders kunnen hier informatie, advies en ondersteuning verkrijgen bij schending van de rechten die zij als huurder hebben, zoals het recht op een eerlijke huurprijs en het recht op onderhoud aan de woning. Zie voor meer informatie: Huurprijs berekenen in Rotterdam | Weet wat je huurt. Het infopunt is gevestigd aan de Bevelandsestraat 16 in de wijk Carnisse. Openingstijden zijn op maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur. In andere wijken van Rotterdam kunnen inwoners via de website een afspraak maken met het huurteam Rotterdam voor een controle van hun huursituatie.

Vraag 2:

Hoe zorgt de gemeentelijke organisatie dat zij weten waar zij terecht kunnen wanneer zij in onze stad onder erbarmelijke omstandigheden wonen en/of leven?

Antwoord:

Via posters, flyers en mond op mondreclame worden huurders, en EU-arbeidsmigranten, geïnformeerd over hun rechten en plichten, en over de spreekuren en bijbehorende informatiepunten. Ook werkt de gemeente samen met sleutelfiguren uit de wijken, van wijkorganisaties tot -professionals. Zo zijn scholen, huizen van de wijk of andere wijkorganisaties veelal vindplaatsen voor de gemeente om in contact te komen met o.a. EU-burgers. Door zichtbare aanwezigheid bij wijkactiviteiten en het organiseren van

voorlichtingsbijeenkomsten over specifieke thema's als huisvesting, arbeidsrecht, gezondheidszorg, onderwijs en financiën wordt getracht grotere aantallen migranten tegelijkertijd te bereiken. Daarnaast is in Carnisse vorig jaar een start gemaakt met een sleutelfigurengroep, waarin EU-migranten werken aan hun eigen zelfredzaamheid door het verbeteren van de Nederlandse taal en tegelijkertijd bekend raken met relevante thema's. Ze doen dit traject voor zichzelf én om als ambassadeur op te kunnen treden binnen de eigen gemeenschap. Ook in Oud-Mathenesse wordt nog dit jaar met de opbouw van een sleutelfigurengroep gestart.

Naast dienstverlening zet de gemeente ook in op het tegengaan van overbewoning en illegale kamerverhuur (verblijfsinrichtingen), door controles uit te voeren op basis van meldingen en signalen. Bewoners die worden aangetroffen die niet in de BRP staan ingeschreven, worden voorgelicht over hun rechten en plichten en krijgen de mogelijkheid om zich ter plekke in de BRP in te schrijven. Waar nodig wordt ingezet op zorg. De gemeente laat bij huisbezoeken altijd een meertalige informatiebrochure achter. Malafide huisvesters worden hard aangepakt.

Vraag 3:

In welke talen communiceert de gemeentelijke organisatie met deze groep in Rotterdam?

Antwoord:

De website Nieuw in Rotterdam is Nederlands- en Engelstalig; die van het Expat Centre Rotterdam is Engelstalig. In het kader van het actieprogramma EU-arbeidsmigranten worden de communicatiemiddelen -waar nodig- in diverse talen vertaald om zo de toegang tot informatie te vergemakkelijken. Dat zijn, behalve Nederlands, ook Engels, Pools, Bulgaars, Roemeens en Hongaars. Zo wordt via flyers en posters reclame gemaakt voor de infopunten, waar mensen in verschillende talen gesprekken kunnen voeren met de EU-voorlichters.

Vraag 4:

Hoe waarborgt de gemeentelijke organisatie dat werknemers uit andere landen niet alleen correspondentie vanuit de gemeente ontvangen, maar ook begrijpen?

Antwoord:

Inburgeringsplichtige werknemers worden via het programma Nieuw in Rotterdam uitgenodigd voor begeleiding bij hun inburgeringsproces. Omdat het merendeel van de EU-arbeidsmigranten niet ingeschreven staat in de BRP, zijn zij niet (goed) bereikbaar voor correspondentie. Iedere EU-burger heeft de vrijheid om in iedere lidstaat werk te zoeken, te werken, zich te vestigen en diensten te verrichten. EU-burgers die niet voornemens zijn om langer dan vier maanden in Nederland te gaan wonen, hoeven zich daarom alleen in de Registratie Niet Ingezetenen (RNI) in te schrijven. Dit kan zonder opgave van briefadres. Alle communicatiemiddelen voor EU-arbeidsmigranten worden getoetst bij de EU-voorlichters voor een juiste vertaling en een begrijpelijke toon. Daarnaast streeft de gemeente Rotterdam naar taalniveau B1 in alle communicatie.

Vraag 5:

Wat doet de gemeentelijke organisatie in het algemeen om werknemers uit andere landen welkom te laten voelen in onze stad?

Antwoord:

Waar het programma Nieuw in Rotterdam zich richt op het welkom doen voelen van inburgering plichtige migranten, richt het Expat Centre zich op het verwelkomen van alle internationale expats. Het actieprogramma EU-arbeidsmigranten richt zich specifiek op het bouwen aan vertrouwen door in de geprioriteerde wijken zo laagdrempelig en zichtbaar mogelijk aanwezig te zijn voor EU-arbeidsmigranten, dus ook EU-migranten die in erbarmelijke omstandigheden verkeren. Echter, zo lang op basis van de Europese regelgeving inschrijving in de gemeentelijke BRP vanaf dag 1 niet verplicht is, zal de gemeente nooit volledig zicht op deze doelgroep krijgen, en daarmee niet alle nieuwe EU-werknemers welkom kunnen heten in haar stad. Veel EU-burgers wonen al langdurig in (vaak particuliere) huisvesting in Rotterdamse wijken, en komen pas in zicht op het moment dat zij in de problemen zijn geraakt, zoals het Litouwse voorbeeld laat zien. Het vereist zowel nationale als internationale lobby om de positie voor en situatie van EU-migranten structureel in onze stad te kunnen verbeteren.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.